

Mál nr. 280/2021**M og
V v/ ábyrgðartryggingar X****Vinnuslys þegar rafmagnsspennir lenti á manni 7. mars 2019.****Gögn.**

Málskot móttakið 12. júlí 2021, ásamt fylgiskjölum.

Bréf V, dags. 26. júlí 2021, ásamt svörum X við spurningum V, dags. 8. júlí 2020 og ljósmyndum af vinnuvélaskráningu mannkröfur og krana.

Tölvupóstur lögmanns M, dags. 24. ágúst 2021.

Málsatvik.

Í gögnum málsins kemur fram M varð fyrir líkamstjóni þegar hann var við annan mann í mannkörfu, sem hífð var með kranabíl, að losa rafmagnsspenni sem síðan féll á hann. Bæði M og sá samstarfsmaður hans vinna hjá fyrirtækinu A. Í lögregluskýrslu kemur fram að lögregla hitti M ásamt samstarfsmanni hans á vettvangi slyssins og þeir lýstu atvikum þannig að þeir hafi verið að vinna við að taka niður rafmagnsstaura þegar slysið varð. Þeir sögðust hafa verið í mannkörfu sem hífð hafi verið upp með kranabifreið sem starfsmaður X stjórnaði. Í lögregluskýrslunni segir síðan: „Þegar þeir hafi verið að eiga við spenninn hafi hann runnið til og lent í kórfunni sem þeir voru í, með þeim afleiðingum að spennirinn hafnaði á ristinni á M.“ Á vettvangi ræddi lögreglan einnig við starfsmann X sem kvaðst hafa verið inni í kranabifreiðinni þegar slysið var og verið að bíða eftir því að hann yrði látinn vita hvenær hann ætti að láta spennin síga niður. Í skýrslu Vinnueftirlitsins sem kom á vettvang slyssins er lagt til grundvallar að vinnulag hafi verið þannig að rafmagnsspennir hafi verið losaður og híft í hann og slakað aftur og mannkörfunni hafi síðan verið slakað niður og við það hafi slysið orðið. Í skýrslunni kemur einig fram að kraninn sem notaður var til verksins hafi ekki verið skoðaður eða mannskrifað sjálf og ályktar að orsakir slyss M megi rekja til þess að ótryggt verklag hafi verið við niðurtöku á spenni úr mannkörfu og að óskoðuð og afskráð mannskrifa hafi verið notuð við verkið og því ekki verið unnið skv. áhættumati. Skýrslunni er ekki beint að X heldur því fyrirtæki sem M vann hjá, fyrirtækinu A.

M telur að rekja megi slys hans til skaðabótaskyldu X þar sem mannskrifa í eigu X hafi ekki verið útbúin í samræmi við þær kröfur sem gerðar séu í reglugerð nr. 367/2006 um notkun tækja eða ÍST staðal um hífingarbúnað krana. Þar komi fram að mannskrifa eigi að vera þannig hönnuð að komið sé í veg fyrir að notandi hennar geti kramist, klemmst eða fengið högg á sig. M telur að þannig hafi X vanrækt skyldur sínar með því að hafa ekki þak á mannkörfunni og telur að hún hafi verið vanbúin og bein orsakatengsl séu á milli þess og slyss M. Einnig vísar M til þess að slysið hafi orðið við hífingu miðað við lýsingu í skýrslu Vinnueftirlitsins og megi rekja tjónið til háttsemi starfsmanns X sem hafi ekki gert nægar ráðstafanir sem stjórnandi kranans til að tryggja að starfsmenn væru ekki staddir undir byrði, sbr. gr. 3.1.3 og 3.2.5 í II. viðauka reglugerðar nr. 367/2006.

V hefur hafnað bótaskyldu og telur að leggja verði lýsingu af atvikum í lögregluskýrslu til grundvallar þar sem þar komi fram skýringar M og viðstaddra fram strax á vettvangi og þannig verði ekki litið til síðar framkominna lýsinga af hálfu M eða vinnuveitanda hans A í tjónstilkynningum eða öðrum gögnum. Það sé því sýnt að hífing hafi ekki verið í gangi þegar slysið varð og verði tjón M því ekki rakið til háttsemi stjórnanda kranans. V telur heldur ekki sýnt að orsakatengsl séu milli slyss M og þess að mannskrifa og krana hafi verið óskoðuð, enda hafi skoðun verið framkvæmd stuttu síðar án athugasemda við búnað. V telur heldur ekki sýnt að mannskrifa hafi átt að vera búin þaki eða orsakatengsl séu sönnuð milli þess að svo hafi ekki verið og slyss M. V vísar einnig til þess að framkvæmd vinnunnar hafi verið á forræði A, vinnuveitanda M en ekki X sem einungis hafi lagt til verksins kranabifreið og stjórnanda hennar og hafi hann lotið verkstjórn M og annarra starfsmanna A. Fyrirkomulag verksins hafi því verið á ábyrgð A en ekki X.

Álit.

Í frumgögnum málsins, þ.e. lögregluskýrslu af vettvangi, er atvikum þannig lýst að M hafi ásamt samstarfsmanni sínum hjá A verið í mannkörfu að „...eiga við spenninn“ þegar hann hafi runnið til og lent á fæti M. Ekkert í þeim framburði bendir til þess að tjón hafi orðið við hífingu mannkörfunnar og fær það stoð í framburði stjórnanda hennar sem kveðst hafa setið inn í bifreiðinni

Þegar tjónið varð og ekkert bendir til þess að hann hafi þá verið að eiga við þau stjórn tæki sem notuð voru til að færa mannkörfuna til. Telst því ósannað að háttsemi starfsmanns X við stjórn kranans hafi leitt til líkamstjóns M. Ekki verður heldur séð af gögnum málsins að orsakatengsl séu milli þess að krani og mannkarfa hafi verið óskoðuð þegar slysið varð, en ekki hefur verið sýnt fram á að tjón verði rakið til búnaðar kranans eða mannkörfunnar, enda liggur ekki fyrir að henni hafi verið breytt til þess að fá skoðun. Það sem liggur þá síðast fyrir er að taka afstöðu til þess hvort fyrirkomulag þess verks sem M var að vinna hafi geta verið betra og hvort X eða starfsmenn á þess vegum hafi haft til þess verkstjórnarvald. Í gögnum málsins kemur ekki með óyggjandi hætti fram að verkið hafi verið unnið í þágu X heldur verður frekar leitt af þeim að það hafi verið unnið í þágu A. Aðkoma X með leigu á krana og stjórnanda hans til verksins leiðir ekki sjálfkrafa til verkstjórnarvalds og verður möguleg saknæm háttsemi við verkstjórn verksins því ekki rakin til starfsmanns X eða annarra atvika sem X ber skaðabótaábyrgð á. M á því ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V. Mögulegur ágreiningur um bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu A er ekki hér til umfjöllunar þannig að ekki verður fjallað frekar um mögulega skaðabótaskyldu A vegna verksins.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 28. september 2021.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Sigurður Óli Kolbeinsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.